

GHEORGHE LAZĂR (georgelaz2001@yahoo.fr)

Despre slujbele și familia unui boier muntean: Constantin Strâmbeanu (prima jumătate a secolului al XVIII-lea) / À propos des offices et de la famille d'un boyard valaque: Constantin Strâmbeanu (première moitié du XVIIIe siècle)/ About the Activities and Family of a Wallachian Boyar: Constantin Strâmbeanu (First Half of the 18th Century)

<https://www.doi.org/10.62616/SMIM.2025.04>

The full text is available on CEEOL / Textul integral al studiului poate fi accesat prin CEEOL: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1402681>

"...and I hear that they got married, may God grant them long life and happiness, even though, according to the Holy Code of Law (Sfânta Pravilă), he should have mourned her for a full year, like a true wife she was to him". The author of these lines, which reveal the deep pain and anger of a parent towards the reprehensible gesture of his son-in-law, who remarried shortly after his daughter passed away, violating the customs of the time, is the boyar Constantin Strâmbeanu, whose biography we will attempt to present in this communication. Constantin Strâmbeanu is a descendant of the Vlădescu boyar family on his father's side and, on a more distant genealogical line, of the great *aga* Neagu of Strâmba (Matei Basarab's enemy!). He is mentioned in documents as early as the first years of the second decade of the 18th century as a servant in Constantin Brâncoveanu's chancellery. Later, he became involved in the political events of the late 18th century, which ended with the annexation of Oltenia by the Austrians. He was among the boyars who supported their cause. This 'partisanship' was rewarded by the new authorities, and he is documented on several occasions as an advisor (*consilier*) in the 'chesariceasca administration'.

He continued his political activity even after the Austrians withdrew from Oltenia, returning control of the province to the Wallachian authorities. Shortly after this event, he occupied the positions of high *pitar*, high *stolnic*, high *vistier*, and high *clucer* in the *Divan* of Wallachia. However, beyond these administrative "responsibilities" and land acquisitions, Constantin Strâmbeanu's name is also closely linked to his involvement in various acts of foundation, alongside members of his family, the case of the church in Corcova (Mehedinți County, 1752) being, in fact, the most representative from this perspective. In the annex of this study, a number of fourteen documents are published, unknown to the existing scholarly literature, yet highly relevant to the present research.

Keywords: Wallachia; 18th century; biography; wills; family relationships.

„...și eu auziiu că s-au însurat, care să dea Dumnezeu să trăiască și să-i fie dă bucurie, măcar că s-ar fi căzut, după cum ne poruncește Sfânta Pravilă, să jălească anul acel dintâi dăplin, ca pe o soție a lui”. Autorul acestor rânduri, din care transpare durerea profundă și, totodată, supărarea unui părinte față de gestul condamnabil al ginerelui care s-a recăsătorit la scurt timp după trecerea în lumea de dincolo a fiicei sale, încălcând cutumele vremii, este boierul Constantin Strâmbeanu, a cărui biografie vom încerca să o prezentăm în această comunicare. Descendent pe linie paternă din neamul boierilor Vlădescu, iar pe o linie genealogică ceva mai îndepărtată din cel al marelui agă Neagu din Strâmba (dușmanul lui

Matei Basarab !), Constantin Strâmbeanu este atestat documentar încă din primii anii ai celui de-al doilea deceniu al secolului al XVIII-lea, ca slujitor în cancelaria lui Constantin Brâncoveanu. Mai apoi, se va implica în evenimentele politice de la sfârșitul amintitului deceniu, ce au dus la anexarea Olteniei de către austrieci, numărându-se printre boierii susținători ai cauzei acestora. Acest „partizanat” îi va fi răsplătit de către noile autorități, căci documentar este atestat în mai multe rânduri în calitate de *consilier* în „chesariceasca administrație”.

Își va continua activitatea politică și după retragerea austriecilor din Oltenia și revenirea acestei provincii sub controlul autorităților muntene, ocupând în divanul Țării Românești, la scurt timp după acest eveniment, dregătoriile de mare pitar, mare stolnic, mare vistier și mare clucer. Dincolo însă de aceste „responsabilități” administrative, de achizițiile de moșii, numele lui Constantin Strâmbeanu este strâns legat și de implicarea în diverse acte ctitoricești, alături de membri ai familiei sale, cazul bisericii din Corcova (jud. Mehedinți, 1752) fiind, de altfel, cel mai reprezentativ din această perspectivă.

Cuvinte cheie: Țara Românească; secolul al XVIII-lea; biografie; testamente; relații de familie.